

Betreft: Reactie consultatiedocument Wet invoering conditionele bronbelasting op dividenden

--

De ondergetekenden hebben met belangstelling kennisgenomen van het consultatiedocument Wet invoering conditionele bronbelasting op dividenden en leggen graag de volgende punten ter overweging voor.

1. Wetssystematiek: Wet Dividendbelasting of Wet Bronbelasting?

Geconstateerd moet worden dat we te maken hebben met een merkwaardige situatie. Het kabinet heeft medio 2018 het voornemen geuit om de dividendbelasting af te schaffen en een conditionele bronbelasting in te voeren op betalingen van dividenden (per 2020) en renten en royalty's (per 2021) aan in laagbelastende jurisdicties gevestigde gelieerde lichamen en in misbruiksituaties. In die constellatie valt goed te begrijpen dat de conditionele bronbelasting ten aanzien van dividenden, renten en royalty's in dezelfde wet wordt geregeld, zij het met de nodige differentiaties.

Bij de heroverweging van het pakket vestigingsklimaat in oktober 2018 heeft het kabinet echter besloten om de dividendbelasting te handhaven, terwijl de conditionele bronbelasting op renten en royalty's per 2021 is gehandhaafd en de conditionele bronbelasting op dividenden is uitgesteld. Met betrekking tot het laatste is toegezegd dat zal worden bekeken of een gedeeltelijke integratie van de eerder voorgestelde conditionele bronbelasting op dividenden in de dividendbelasting wenselijk is. Na onderzoek is geconcludeerd dat aanvullende maatregelen tegen dividendstromen naar laagbelastende jurisdicties inderdaad wenselijk zijn. Met het huidige voorstel worden de aanvullende maatregelen echter niet geregeld in de bestaande Wet op de Dividendbelasting 1965 (hierna: **Wet Dividendbelasting**), wat hiervoor de meest gereede plek lijkt, maar in de Wet Bronbelasting 2021 (hierna: **Wet Bronbelasting**).

De vraag die zich opdringt, is waarom de initiatiefnemer van mening is dat de aanvullende maatregelen zich beter lenen voor een inpassing in de Wet Bronbelasting dan in de Wet Dividendbelasting. Het valt lastig te bevatten waarom een bronheffing op dividenden niet in de specifiek daarvoor bedoelde en sinds jaar en dag geldende wet wordt geregeld, maar op enigszins gekunstelde wijze (zie ook onderdeel 2) wordt verwerkt in een volstrekt nieuwe wet die qua systematiek is afgestemd op rente- en royaltybetalingen. Indien de initiatiefnemer van mening is dat de Wet Dividendbelasting op onderdelen niet voldoet, zou het voor de hand liggen om die wet aan te passen (zie ook onderdeel 3).¹ Het invoeren van een tweede heffing op dividenden door middel van een andere wet en tegen een ander tarief komt de

---

¹ Afhankelijk van de - volgens de initiatiefnemer - benodigde aanpassingen kan dit resulteren in een grondige herziening. Het komt de ondergetekenden echter voor dat een aantal beperkte wijzigingen in de Wet Dividendbelasting volstaan.

ondergetekenden uniek voor. Het is ons niet bekend dat er ook andere landen zijn die in twee verschillende wetten voorzien in een bronheffing op dividenden (Nederland is straks mogelijk het enige land ter wereld dat voorziet in een vermindering van een bronheffing op dividenden voor ten aanzien van hetzelfde dividend door Nederland zelf geheven dividendbelasting). Voor de volledigheid moet in herinnering worden geroepen dat momenteel ook het initiatiefwetsvoorstel Spoedwet conditionele eindafrekening dividendbelasting bij de Kamer is ingediend, waarmee de teller potentieel op drie komt te staan, zij het dat dit wetsvoorstel voorziet in aanpassing van de Wet Dividendbelasting.²

Omdat de gebruikelijke algemene toelichting bij het consultatiedocument ontbreekt, kunnen antwoorden op voornoemde fundamentele vragen niet worden gevonden. Voor de goede orde moet worden opgemerkt dat het ontbreken van een algemene toelichting bij een – wetssystematisch maar ook conceptueel – opmerkelijk voorstel als het onderhavige de effectiviteit van consultatie niet ten goede komt. Een inkijk in de bedoeling van de initiatiefnemer was hier zeer welkom en behulpzaam geweest en zou ook hebben bijgedragen aan een zinvolle consultatie.

2. Gelijktellingen met de Wet Dividendbelasting en toegevoegde waarde van een Wet Bronbelasting op dividenden

Dividenden zijn fundamenteel anders dan renten en royalty's. De Wet Bronbelasting is naar haar aard op renten en royalty's afgestemd, hetgeen ook duidelijk blijkt uit het consultatiedocument. Vrijwel alle voorgestelde wijzigingen in de Wet Bronbelasting zijn er in feite op gericht om de systematiek van de Wet Dividendbelasting te laten gelden ten aanzien van dividenden. Hierbij kan worden gedacht aan de afwijkende lijst met inhoudingsplichtige lichamen ten aanzien van dividenden, de heffingsgrondslag, het gestorte kapitaal en het genietingstijdstip. De vele gelijktellingen met de Wet Dividendbelasting doen de vraag rijzen wat de toegevoegde waarde van de additionele heffing op dividenden in de Wet Bronbelasting is. Ook op deze fundamentele vraag ontbreekt helaas een antwoord.

Het komt de ondergetekenden voor dat de toegevoegde waarde (in deze context kan waarschijnlijk beter worden gesproken van het verschil) met name zit in het hogere tarief, de toepassing op uitkeringen door niet-houdstercoöperaties en de afwijkende doorkijkbenadering.³ De overige verschillen tussen de Wet Dividendbelasting en de Wet Bronbelasting zullen niet de drijfveer achter de conditionele dividendbelasting zijn geweest, zodat aan deze punten verder geen aandacht wordt besteed.⁴

---

² Op dit initiatiefvoorstel wordt verder niet ingegaan.

³ Zie ook V-N 2020/47.14.

⁴ Gedacht kan worden aan een op bepaalde punten verschil in behandeling van een inkoop van aandelen, heffing bij uitkeringen aan vaste inrichtingen in laagbelastende jurisdicties en de verdergaande inlichtingenbepalingen.

Hoger Tarief (en afdracht)

De Wet Dividendbelasting gaat uit van een tarief van 15%, terwijl de Wet Bronbelasting uitgaat van het hoogste tarief in de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 (hierna: **Wet Vennootschapsbelasting**) van 25%. Wat betreft rente- en royaltybetalingen aan laag- of niet-belastende landen valt de aansluiting bij het hoogste tarief in de Wet Vennootschapsbelasting goed te volgen. Dergelijke betalingen zijn in de Wet Vennootschapsbelasting in beginsel aftrekbaar, zodat heffing tegen een lager tarief aan de ontvangende zijde nog altijd ongewenste tariefarbitrage in de hand kan werken. Het feit dat de Wet Bronbelasting eveneens van toepassing is op, bijvoorbeeld in verband met renteaftrekbeperkingen of anti-hybride regels, niet-aftrekbare betalingen, doet aan deze grondgedachte niet af.

Dividenden zijn niet aftrekbaar, zodat tariefarbitrage in het geheel niet speelt. Het is bij gebrek aan enige toelichting op dit punt niet duidelijk waarom bepaalde dividenden hoger moeten worden belast dan andere dividenden. De mogelijke suggestie dat we in de Wet Bronbelasting per definitie met misbruik hebben te maken en om die reden alles zonder enige toelichting is toegestaan kan in ieder geval niet worden onderschreven.

Opvallend is overigens dat ten aanzien van hetzelfde dividend op basis van twee wetten, de Wet Dividendbelasting en de Wet Bronbelasting, bronbelasting zou moeten worden ingehouden op het genietingsstip. De ene belasting, tegen 15%, moet binnen een maand na uitkering op aangifte worden afgedragen door de inhoudingsplichtige, terwijl de andere belasting, effectief de additionele 10% in verband met de verrekeningsmogelijkheid, pas binnen een maand na het einde van het kalenderjaar door de inhoudingsplichtige op aangifte moet worden afgedragen. Een dergelijke opzet komt de ondergetekenden, om in misbruiktermen te blijven, volstrekt kunstmatig voor, zodat ook op dit punt een nadere toelichting op de gedachtegang op zijn plaats zou zijn.

Niet-houdstercoöperaties

Bij de totstandkoming van het Wetsvoorstel inhoudingsplicht houdstercoöperatie en uitbreiding inhoudingsvrijstelling is herhaaldelijk aangegeven dat het reële coöperatieve bedrijfsleven dient te worden ontzien. Reële coöperaties kunnen worden gezien als het verlengstuk van de onderneming van de leden, en aldus zijn deze coöperaties niet inhoudingsplichtig ten aanzien van winstuitkeringen aan hun leden voor de Wet Dividendbelasting. Dezelfde coöperaties worden in de Wet Bronbelasting wel als inhoudingsplichtige aangemerkt, waarbij niet wordt toegelicht waar dit verschil op is gebaseerd. Het in de Wet Dividendbelasting gemaakte onderscheid tussen houdstercoöperaties en niet-houdstercoöperaties lijkt ons afdoende om misbruik te voorkomen, zodat de reële/niet-houdstercoöperatie niet als inhoudingsplichtige zou moeten worden aangemerkt.

Doorkijkbenadering

Om te voorkomen dat de Wet Bronbelasting eenvoudig ontweken zou kunnen worden door een entiteit in een hoogbelastende jurisdictie tussen de uiteindelijke ontvanger van een dividend,

interest of royalty en de betalende Nederlandse entiteit te plaatsen, kent (ook) de Wet Bronbelasting een anti-misbruiktoets. Op grond van deze toets is, kort gezegd, sprake van misbruik indien een tussenschakel is opgenomen om de heffing van Bronbelasting bij een ander te ontgaan (subjectieve toets) en sprake is van een kunstmatige constructie (objectieve toets).⁵ De Wet Dividendbelasting kent dezelfde toets.⁶

Ter beoordeling van de subjectieve toets dient een doorkijkbenadering te worden toegepast. Indien het wegdenken van de tussenschakel leidt tot een hogere bronheffing, wordt geacht aan de subjectieve toets te zijn voldaan, dat wil zeggen dat onder die omstandigheden een entiteit wordt geacht te zijn tussengeschoven met een ontgaansmotief. Hoewel beide belastingen op dit punt dezelfde anti-misbruiktoets kennen, wordt deze toets opmerkelijk genoeg niet op dezelfde wijze uitgelegd.

Voor de Wet Dividendbelasting worden namelijk alle tussenschakels weggedacht, terwijl voor de Wet Bronbelasting eveneens elke tussenschakel wordt weggedacht, tenzij deze in een laagbelastende of niet-coöperatieve jurisdictie is gevestigd. In dat geval wordt bij deze tussenschakel gestopt. De vraag is of dit verschil in behandeling inderdaad bedoeld is, mede gezien de opmerking van de wetgever dat de anti-misbruiktoets in de Nederlandse belastingwetgeving uniform dient te worden uitgelegd.⁷ Ook op dit punt ontbreekt helaas iedere toelichting. Wij zouden daarom willen voorstellen om de - in lijn met het Europese recht opgestelde - anti-misbruiktoets in de Wet Dividendbelasting in dezen leidend te laten zijn en - ongeacht of dividenden ook onder het bereik van de Wet Bronbelasting worden gebracht - de (uitlegging van de) anti-misbruiktoets in laatstgenoemde wet daarmee in overeenstemming te brengen.

3. Alternatieve benadering

Indien ons begrip klopt en de toegevoegde waarde van de Wet Bronbelasting ten opzichte van de Wet Dividendbelasting in de hiervoor genoemde punten zit, is het niet duidelijk waarom de initiatiefnemer kiest voor de voorgestelde omslachtige implementatie. In plaats van het groot aantal wijzigingen en toevoegingen in de Wet Bronbelasting, zou hetzelfde resultaat kunnen worden bereikt met enige relatief simpele wijzigingen in de Wet Dividendbelasting:

In artikel 1 Wet Dividendbelasting zou kunnen worden voorzien in één lijst met inhoudingsplichtige lichamen, waarvan de vormgeving afhangt van de wens van de initiatiefnemer.

---

⁵ Deze bepaling is neergelegd in art. 2.1, lid 1, sub c Wet Bronbelasting.

⁶ Neergelegd in art. 4, lid 3, sub c Wet Dividendbelasting.

⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 2017–2018, 34 788, nr. 3, p. 5.

In artikel 5 Wet Dividendbelasting zou kunnen worden voorzien in twee tarieven (15% op reguliere dividendstromen en 25% op dividendstromen middellijk of onmiddellijk naar gelieerde entiteiten in laagbelastende of niet-coöperatieve jurisdicties).

Voor de doorkijkbenadering is geen wetswijziging vereist, omdat de in de Wet Dividendbelasting opgenomen toets in lijn is met het Europese recht en voldoende handvatten aan de inspecteur biedt om misbruik te bestrijden.

--

prof. dr. R.P.C.W.M. Brandsma, Mr. R. Bagci, mr. drs. P. Ruige en mr. H.R. Zuidhof